

PERSBERICHT

21 september 2023

Deksel of dop? Statiegeld erop!

Toename drankkartons in zwerfafval na invoering statiegeld op plastic flesjes

Als neveneffect van statiegeld worden TO-GO drankkartons opeens meer gevonden in het zwerfafval. Dit blijkt uit de cijfers van het nieuwste [rapport](#) gepubliceerd door Zwerfinator en de Plastic Soup Surfer. Honderden vrijwilligers deden mee en namen meer dan 12 duizend fotos van rondslingerende drankkartons voor dit zogenaamde “Project Pakzooi”. Deze fotos dienen als bewijs dat opportunistische drankenfabrikanten in de TO-GO markt expres over zijn gestapt op drankkartons om de statiegeldplicht te ontwijken. Drankkartons worden door fabrikanten onterecht als ‘groen’ bestempeld; ze zijn slecht te recyclen en bevatten veel plastic. De milieuactivisten pleiten daarom voor een toekomst-bestendige statiegeldwet waarin ook drankkartons zijn opgenomen. Kortom: TO-GO en deksel of dop? Statiegeld erop!

Groot: “Het aantal flesjes en blikjes in het zwerfafval is dramatisch afgenomen door statiegeld. Het werkt als een malle. Dat we opeens kartonnen pakken vinden in plaats van flesjes is wrang.”

Tinga: "Opportunistische fabrikanten omzeilen statiegeld puur voor hun eigen gewin. Dat ze meer zwerfafval veroorzaken of het statiegeldsysteem voor andere fabrikanten daarmee ondermijnen deert ze niet. Een paar jakhalzen verpesten het voor de rest.”

Project Pakzooi: verdubbeling middelgrote en grote drankkartons

Om de omvang van het probleem in kaart te brengen, startten Zwerfinator en de Plastic Soup Surfer in 2022 ‘Project Pakzooi’. Daarbij zijn in totaal 12.628 foto’s gemaakt van rondslingerende drankkartons door zwerfafvalrapers en andere Plastic Avengers met o.a. de Plastic Avengers App.

Groot doet al jaren onderzoek naar het aantal drankverpakkingen in het zwerfafval bij. Uit dit onderzoek blijkt dat vooral middelgrote en grote drankkartons verantwoordelijk zijn voor de groei, terwijl kleine pakjes juist minder vaak worden gevonden in het zwerfafval. Opvallend is de verandering in de soorten dranken in middelgrote kartons. Het aandeel limonade en water is gestegen van 7 naar 49 procent. De toename van middelgrote drankkartons in het zwerfafval kan vooral worden toegeschreven aan drie bedrijven die zijn overgestapt van plastic flesjes naar drankkartons: Standard Investment (o.a. Maaza en Goudappeltje), United Soft Drink (o.a. Bar-le-duc) en Earth Concepts (producent van Earth Water).

Een screenshot van Dirk Groot en Merijn Tinga uit de vlog over Project Pakzooi en de bevindingen

Drankkartons even schadelijk voor het milieu als plastic flesjes

In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden, bestaan drankkartons niet alleen uit karton, maar bevatten ze ook aanzienlijke hoeveelheden plastic en aluminium. Middelgrote drankkartons bevatten in sommige gevallen net zoveel plastic als halve liter PET-flesjes, waardoor ze even schadelijk zijn voor het milieu. Deze middelgrote drankkartons, variërend van 0,3 tot 0,5 liter, zijn specifiek gericht op de 'to-go' markt en bevatten in de meeste gevallen water en limonade. Ze zijn uitgerust met plastic drinktuiten en doppen. Hoewel dit formaat drankkartons niet nieuw is en voorheen vooral werd gebruikt voor zuiveldranken, zijn er de afgelopen jaren aantrekkelijkere en handiger modellen op de markt gekomen.

Voorbeeld van een middelgroot drankkarton gevonden in het zwerfafval waarvan inhoud voorheen in plastic flesjes werd verkocht.

TO-GO en deksel of dop? Statiegeld erop!

De overstap van drankproducenten naar middelgrote drankkartons ondermijnt de doelstellingen van statiegeld én het vertrouwen in het systeem volgens de milieuactivisten. Bij uitstek TO-GO-artikelen hebben een hoge zwerfafvalkans en worden slecht ingezameld omdat ze vooral in openbare prullenbakken terecht komen waarvan de inhoud meestal wordt verbrand. De huidige wetgeving is ontoereikend om de overstap van statiegeld-loze drankverpakkingen te voorkomen en ook toekomstige vormen en materialen aan drankverpakkingen zullen buiten de statiegeldplicht vallen. Daarom pleiten

de Zwerfinator en de Plastic Soup Surfer voor statiegeld op alle drankkartons om zwerfafval tegen te gaan en hoogwaardige recycling te stimuleren. Tevens dwingen zij de huidige statiegeldwetgeving aan te passen zodat alle toekomstige drankverpakkingen bedoeld voor TO-GO automatisch een statiegeld krijgen. Ofwel: Deksel of dop? Statiegeld erop!

Alle resultaten van Project Pakzooi zijn terug te lezen in het recent gepubliceerde rapport en in een vlog.

Tinga en Groot zullen na de verkiezingen ook rapport aanbieden in de Tweede Kamer.

Impressie gedrukte versie Rapport Project Pakzooi ter aanvraag voor journalisten en beleidsmakers.

[tinga-groot-leiden.jpeg](#)

[tinga-groot-purmerend.jpeg](#)

[Rapport Project Pakzooi-stapel.jpeg](#)

[PSS ProjectPakzooi_rapport_def.pdf](#)

Meer weten? Lees het volledige rapport. Neem voor vragen, beeld of interviewverzoeken contact op met:

Merijn Tinga (Plastic Soup Surfer) en Dirk Groot (Zwerfinator)

Tinga: +31 612337245

Merijn@plasticsoupsurfer.org

Groot: +31 681503456

Info@zwerfinator.nl

Over Plastic Soup Surfer en Zwerfinator

Merijn Tinga is een surfende bioloog en zet zich als *Plastic Soup Surfer* al tien jaar in tegen de plasticvervuiling. Afgelopen zomer windsurfte hij van Oslo naar London op een 'gerecyceld windsurfboard' voor statiegeld in Engeland. Hij schreef in 2021 het boek '*Plastic Soup Surfer - hoe een persoon verschil kan maken*' (uitgeverij Hollandia).

Dirk Groot doet sinds 2016 als *Zwerfinator* gedetailleerd onderzoek naar zwerfafval op eigen initiatief en in opdracht van gemeenten en bedrijven. Zijn data worden oa gebruikt door Rijkswaterstaat.

Groot & Tinga werken regelmatig samen tijdens onderzoeken of campagnes en roepen daarbij de community aan om hen te helpen middels de *Plastic Avengers App*

